

зокрема, такі, як «Трудові ресурси промисловості», «Формирование и использование трудовых ресурсов», «Социально-экономические проблемы непроизводственной сферы», «Трудовые ресурсы производственных систем», «Соціально-трудо́вий потенціал: Теорія і практика», «Регіональна політика: методологія, методи, практика», «Регіональна політика і механізми її реалізації», «Регіональна політика: теорія, методологія, практика на рубежі століть (погляд у ХХІ століття)». Чимало його наукових праць видано у Польщі, Словаччині, Росії, Білорусі, ФРН та Китаї.

Академік М.І. Долішній — голова Наукової ради з питань регіональної соціально-економічної політики НАН України. Він є головним редактором науково-практичного часопису «Регіональна економіка», членом редколегії журналів «Економіка України», «Економіка промисловості», «Статистика України», «Экономический бюллетень» (Білорусь) та ін.

Як голова Західного наукового центру НАН і МОН України вчений багато уваги

приділяє інтеграції зусиль наукових установ, вищих навчальних закладів та органів управління регіону для розв'язання невідкладних завдань його соціально-економічного розвитку. За ініціативою Мар'яна Івановича на базі Західного наукового центру створено Інститут соціогуманітарних проблем людини, Інноваційно-інвестиційний центр «Сільський господар», перший в Україні науково-навчальний комплекс економічного профілю «Економосвіта», Інститут транскордонного співробітництва та європейської інтеграції.

М.І. Долішній є ініціатором і безпосереднім організатором багатьох міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій з актуальних питань національної економіки, регіонів України та активізації їхніх транскордонних зв'язків. У складі офіційних делегацій він представляє українську економічну науку за кордоном. Учений — Заслужений діяч науки і техніки України.

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Мар'яна Івановича зі славним ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, наснаги, яскравих здобутків на дослідницькій ниві.

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.Є. ЗАЇКИ

2 травня виповнилося сімдесят років видатному зоологу-гідробіологу члену-кореспонденту НАН України Вікторові Євгеновичу Заїці.

В.Є. Заїка народився в м. Улан-Уде Бурятської АРСР. 1958 р. закінчив Ленінградський державний університет. Спеціалізувався на кафедрі зоології безхребетних. Студентом Віктор Євгенович брав участь в експедиціях у дельту р. Волги і на Карельський переши-

йок, вивчав там паразитів і сільськогосподарських тварин. Працював лаборантом у Зоологічному інституті АН СРСР у лабораторії нижчих черв'яків, виїздив в експедиції на ріки Амур і Зею.

У 1959 р. В.Є. Заїку направили на Байкальську лімнологічну станцію, пізніше реорганізовану в лабораторію іхтіології Лімнологічного інституту Сибірського відділення АН СРСР. Тут молодий учений досліджував па-

разитів риб і ракоподібних озера Байкал та басейнів його водойм. У цей період Віктор Євгенович пише кілька наукових праць: «К вопросу об эндемизме паразитов рыб Байкала», «Паразитофауна рыб озера Байкал».

У 1962 р. В.Є. Заїка змінює напрям досліджень. Спочатку він вивчає паразитичні найпростіші риби Чорного моря. Зацікавившись проблемою біологічної продуктивності, Віктор Євгенович переходить у відділ планктону. Вчений досліджує екологію вільноживучих організмів, проблеми росту тварин, продуктивності, морської біоценології. У його роботах, виконаних спільно з науковцями-математиками, закладені основи математичної теорії продукційного процесу в популяціях водних безхребетних, запропоновано теоретичну модель зв'язку між питомою продукцією і віковою структурою популяції.

В.Є. Заїка брав участь у багатьох експедиціях по Чорному і Середземному морях, в Атлантичний, Індійський і Тихий океани. Матеріали експедиційних досліджень публікувалися у часописі «Океанология», тематичних збірниках.

1974 року Віктор Євгенович, старший науковий співробітник за фахом «гідробіологія», стає завідувачем відділу бентосу, який згодом перейменували у відділ екосистем шельфу. Дослідник брав участь у роботі XXV Асамблеї Міжнародної комісії з наукового вивчення Середземного моря в Югославії і був обраний членом комітету бентосу цієї організації.

Від 1977 року і понині В.Є. Заїка очолює Інститут біології південних морів НАН України. Сьогодні коло наукових зацікавлень дослідника — проблеми біорізноманітності і функціонування морських екосистем за сучасних екологічних умов.

Віктор Євгенович — автор понад 200 наукових праць, зокрема монографій «Паразито-

фауна рыб озера Байкал», «Сравнительная продуктивность гидробионтов», «Балансовая теория роста животных». У дослідженні «Емкость среды» він сформулював зміст поняття «місткість середовища» і його застосування в екології, обґрунтував корисність цього терміна для різних розділів екології, розглянув показники місткості природного середовища. На основі порівняння з видовим складом і кількісним розвитком бентосу в 60-ті роки і за матеріалами більш ранніх досліджень В.Є. Заїка довів істотне зубожіння фауни не тільки в активно експлуатованих бухтах і затоках Чорного моря, а й у нижній частині аеробної зони бенталу у масштабах усього моря. В колективній монографії «Многолетние изменения зообентоса Черного моря» ювіляр є автором найважливіших розділів. Добре володіння англійською мовою дало змогу Вікторові Євгеновичу (тоді ще молодому вченому) перекласти праці видатних зарубіжних науковців Д.Ф. Бредлі і Т.Х. Уотермана із системного підходу в екології.

В.Є. Заїка — відомий популяризатор науки. Його перу належить путівник «Севастопольский аквариум», що витримав 4 видання. У серії «Человек и природа» вийшла друком книга вченого «Зоология в цифрах». Читачі високо оцінили цю роботу, відзначивши як публіцистичну майстерність автора, так і актуальність теми. Враховуючи їхні побажання, редакція ухвалила незвичайне рішення — перевидати випуск.

Віктор Євгенович веде активну науково-організаційну роботу. Він є відповідальним редактором республіканського міжвідомчого збірника «Экология моря», членом редколегій часописів «Биология моря» і «Гидробиологического журнала».

Наукова громадськість, колеги та друзі сердечно вітають Віктора Євгеновича з ювілеєм, зичать йому довгих років життя, плідної праці у царині гідробіології.